

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: PriF.KRGRR/N-bZRG-081/22	Názov predmetu: Úvod do geografie sveta a makroregióny Zeme
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška / seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 4 / 2 Za obdobie štúdia: 52 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Forma výučby: prezenčné štúdium (kombinovaná forma), prednášky, semináre Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 6 (P4/S2) Za obdobie štúdia: 78 Metóda štúdia: denná	
Počet kreditov: 7	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti - priebežné hodnotenie počas semestra a záverečné hodnotenie. Priebežné hodnotenie: Za seminár môže študent získať maximálne 10 bodov. Minimálne musí získať 5 bodov (50 %). Podmienky na udelenie bodov za cvičenie: - aktívna účasť na cvičeniach s vhodnou domácou prípravou - odprezentovanie a odovzdanie vypracovanej seminárnej práce Kritéria kladené na seminárne práce: <90 – 100 %> Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú kriticky predstavené teoretické prístupy a koncepty, ktoré sú výborne aplikované, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je originálna, komplexná, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie <80 - 90 %> Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené	

a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je originálna, ucelená, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie <70 – 80 %)

Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.

Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je priemerná (slabšia rétorika), predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie <60 – 70 %) Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaná. Obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je uspokojivá (slabšia rétorika), je jasná, predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie. <50 – 60 %) Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je podpriemerná, predstavuje len vybrané prvky zadanej témy, Je v rámci zadanej časovej tolerancie. Záverečné hodnotenie: Pozostáva zo záverečnej skúšky (skúška môže byť v ústnej alebo písomnej forme): Písomná aj ústna skúška pozostáva z dvoch častí, za každú časť môže študent získať 45 bodov, spolu 90 bodov, musí však z každej získať minimálne 30 % bodov (14 a 14 bodov). Test alebo ústna skúška sú úspešné, ak študent získa minimálne 50 % bodov (45 bodov). Hodnotenie skúšky je nasledovné: <81 – 90 bodov> <90-100 %> Písomný test je jasný, názorný a zrozumiteľný. Ústna odpoveď je jasná, zrozumiteľná, so správnou a správne použitou terminológiou. Študent originálne zodpovedá na predložené otázky. V odpovedi sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. Požadovaný rozsah odpovedí je primeraný. Písomný test je štylisticky a gramaticky výborne napísaný. V ústnej odpovedi študenti vyčerpávajúco zodpovedá zadané otázky, terminologicky, štylisticky správne a spisovne sa vyjadruje. <72 – 81 bodov) <80-90 %) V teste aj ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory. Študent vhodne zodpovedá na predložené otázky. Písomný test je štylisticky a gramaticky dobre napísaný. Ústny prejav je plynulý so správnou a primeranou štylistikou, študent sa vyjadruje spisovne a okamžite správne reaguje na doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. <63 - 72 bodov) <70-80 %) V písomnom teste a ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty preberané na prednáškach a uvádzané v literatúre. V odpovediach sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné. Písomná práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Pri ústnej odpovedi je požadovaný plynulý verbálny spisovný prejav so správnou a primeranou štylistikou. <54 - 63 bodov) <60-70 %) Písomný test aj ústna odpoveď v zásade zodpovedá na požadované otázky. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú v odpovediach niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V niektorých prípadoch sú uvádzané len čiastočné odpovede, ktoré nie sú úplné. Písomný test je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaný. Pri ústnej odpovedi je verbálny prejav s primeranou štylistikou, študent dokáže reagovať na doplňujúce otázky. Písomný test obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté

prílohy. <45 – 54 bodov) <50-60 %) V písomnom teste sú v odpovediach (v ústnej odpovedi) sú čiastočne splnené požadované ciele. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty prebraté na prednáškach. Odpovede sú len čiastočné, niektoré nie sú úplné a obsahujú pomerne značné nepresnosti, prípadne chybné závery. Odpovede v písomnom teste sú štylisticky a gramaticky podpriemerne napísané. V ústnej odpovedi sú nepresné termíny, nevhodná štylistika, sú potrebné doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. Študent porozumel zadaniu a stručne charakterizoval niektoré z dôležitých faktov. Celkové hodnotenie vzniká súčtom bodov za záverečnú skúšku a seminár. Skúška môže byť realizovaná ústnou aj písomnou formou Na udelenie hodnotenia je potrebné získať: na A: <92 – 100) %; na B: <84 – 92) %; na C: <76 – 84) %; na D: <68 – 76) %; na E: <60 – 68) %; Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 60 % hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:

Výsledky vzdelávania:

Po ukončení štúdia predmetu sú študenti schopní aplikovať poznatky o faktografii jednotlivých regiónov a štátov, ako aj všeobecné zákonitosti fungovania prírodných, ako aj humánogeografických procesov.

Absolvent predmetu bude vedieť

- chápať delenie sveta na rôzne makroregióny na základe rozličných prístupov
- vyzdvihnúť špecifiká jednotlivých regiónov a štátov v nich po prírodnej, ako aj kultúrnej stránke
- v regiónoch identifikovať faktory, ktoré ich môžu výrazne ovplyvňovať (prírodné, kultúrne, historické, ...) s osobitým dôrazom na vybrané štáty
- určiť spoločné črty, ale zároveň aj rozdiely medzi jednotlivými regiónmi a štátmi
- vedieť získať a kriticky zhodnotiť dostupné dáta a informácie o regiónoch a štátoch, ktoré ich tvoria
- posúdiť a porovnať potenciál jednotlivých makroregiónov a štátov sveta.

Stručná osnova predmetu:

Cieľom predmetu je oboznámiť študentov s princípmi regionálnej geografie sveta, rôznymi prístupmi k deleniu sveta na makroregióny a charakteristiku jednotlivých regiónov na základe vzťahov s faktormi, ktoré na ich utváranie vplývajú (v jednotlivých regiónoch budú na základe hospodárskeho významu hierarchicky a stručne charakterizované dominantné črty jednotlivých štátov). Dôraz sa kladie na postihnutie najpodstatnejších informácií o polohe makroregiónov, fyzickogeografickej a humánogeografickej charakteristike v ich vzájomných súvislostiach, pričom sú zdôrazňované špecifiká jednotlivých makroregiónov sveta a štátov v rámci nich.

Dôležité je postihnutie regionálnych diferenciácií sveta, ako aj praktické narábanie s dostupnými zdrojmi. · Sveta a jeho štruktúra: štáty, regióny, makroregióny · Prístupy k členeniu sveta na makroregióny (tradičný, sociálno-kultúrny, ekonomický, geopolitický,...) · Prírodné špecifiká Európy, regionálne rozdiely (severná/stredná/mediteránna) · Demografické a hospodárske rozdiely Európy, vplyv odlišného vývoja po skončení 2. sv. vojny · Postsovietsky priestor – prírodná odlišnosť jednotlivých častí, vplyv polohy a geologického vývoja · Dopad vytvorenia a rozpadu ZSSR na demografiu, kultúru a ekonomiku postsovietskeho priestoru · Stručná geografická charakteristika štátov Európy a ich špecifiká · Poloha, geologické špecifiká a klimatické faktory a ich vplyv na regióny Ázie · Vývoj civilizácií, kolonizácia a náboženstvá a ich vplyv na ázijské regióny · Stručná geografická charakteristika štátov Ázie a ich špecifiká · Prírodná pásmovitost' Afriky, vplyvajúce faktory, globálne hrozby, ktoré ju ohrozujú · Rozdielna vyspelosť Severnej a Subsaharskej Afriky, vplyv historického vývoja · Stručná geografická charakteristika štátov Afriky a ich špecifiká · Špecifickosť prírodnej horizontálnej zonálnosti Ameriky, kľúčové faktory, vertikálna zonálnosť Južnej Ameriky. · Vyspelá Severná vs. zaostalejšia Latinská Amerika, odlišný

spôsob kolonizácie a utvárania štátov, ďalšie historické faktory · Stručná geografická charakteristika štátov Ameriky a ich špecifiká · Austrália a Oceánia – vzdialený makroregión · Stručná geografická charakteristika štátov Austrálie a Oceánie a ich špecifiká · Celkové zhodnotenie perspektív rozvoja jednotlivých regiónov Zeme.

Odporúčaná literatúra:

Anděl, J., Bičík, I., Bláha, J. D. (2019). Makroregiony světa - nová regionální geografie. Praha (Karolinum).

Baar V., (2002): Národy na prahu 21. století. Emancipace, nebo nacionalizmus? Ostravská univerzita, Tilia, Ostrava, 415 s.

Cole J. (2003). Geography of the world's major regions. London (Routledge).

Gurňák, D. (2019). Štáty v premenách storočí - Svetové, európske, slovenské a české dejiny najstarších čias do súčasnosti. Bratislava (Mapa Slovakia Plus).

Hobbs, J. J. (2021). World regional geography. Belmont (Cengage Learning).

Nijman, J., Shin, M., Muller, P. O., De Blij, H. (2020). Geography. Realms, regions and concepts. New York (John Wiley & Sons).

Rowntree, L., Lewis, M., Price, M., Wyckoff, W. (2017). Diversity Amid Globalization. World Regions, Environment, Development. London (Pearson Education)

Tolmáči, L., Magula, A. (2021). Svet v dátach 2020, Bratislava (Mapa Slovakia Plus)

Tolmáči, L. a kol. (2021). Atlas sveta, Bratislava, (Mapa Slovakia Plus)

Zubriczký, G., (2009). Geografia štátov sveta. Bratislava (Mapa Slovakia Plus)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

predmet sa poskytuje len v letnom semestri

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 32

A	B	C	D	E	FX
25,0	28,13	25,0	3,13	6,25	12,5

Vyučujúci: Mgr. Rastislav Cákoci, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD., prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD., RNDr. Mgr. Anna Tolmáči, PhD., Mgr. Gabriel Zubriczký, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.10.2022

Schválil: doc. RNDr. František Križan, PhD.